

Ποικιλώνυμες εξουσίες και Ιστορία (με αφορμή το βιβλίο Ιστορίας Στ' Δημοτικού)

«Η Ιστορία έχει ένα νόμο: ουδέν ψευδές να λέγει, ουδέν αληθές ν' αποκρύπτει». Και τούτο αποτελεί αξιωματική επιταγή της ιστορικής επιστήμης, την οποία ευαγγελίζονται από τους λειμώνες της αιωνιότητας οι στυλοβάτες πατέρες της (Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Τάκιτος κ.α.). Υπάρχει, όμως, απόλυτη ιστορική αλήθεια; Η απάντηση σταθμίζεται απ' τις κρησάρες (ισχυροί, νικητές, άρχουσα τάξη, ιστορικοί) που διυλίζουν τούτη την αλήθεια, πριν μας αγγίξει. Ο καθένας κουβαλά τη δική του αλήθεια και το δικό του ψέμα, για τους δικούς του λόγους.

Τρεις ακόμη παράμετρος σχετικά με την ιστορική αντικειμενικότητα: η μια έχει να κάνει με τους διακριτούς ρόλους ανάμεσα στο λαό που βιώνει την Ιστορία και τον ιστορικό που τη γράφει. Ρόλοι, δρόμοι ασύμβατοι, αντίθετοι διαμετρικά. Η άλλη αφορά στο αξίωμα, που θέλει τη βάση της Ιστορικής Επιστήμης να αποτελεί η έρευνα των πηγών (πρωτογενών, δευτερογενών), με σκοπό την αντικειμενική καταγραφή των γεγονότων, που με τη σειρά της θα γίνει το αναγκαίο κι απαραίτητο εφαλτήριο για τη σωστή τους ερμηνεία. Ο Ιστορικός εκτελεί –κι επιβάλλεται να εκτελεί– Ιστορική Αποστολή κι όχι διατεταγμένη εθνική ή υπερεθνική. Η **Ιστορία είναι Επιστήμη και δε γράφεται σε διπλωματικά γραφεία και σαλόνια των ελίτ**, γιατί τότε δε θα μιλούσαμε για Ιστορία, αλλά για Προπαγάνδα, Διπλωματία, Μυθιστόρημα. Η τρίτη έχει σχέση με την αδιαμφισβήτητη διαπίστωση πως η Ιστορία διδάσκει, διαπαιδαγωγεί με τα θετικά κι αρνητικά της. Είναι καλό να μαθαίνουμε τις αγριότητες των Τούρκων στη Σμύρνη, μα και τη δική μας διαγωγή σ' εκείνη την «ηρωική επέλαση» στην «Κόκκινη Μηλιά».

Δε θα κουράσω με τις κοινότυπες πλέον ιδεοληψίες, νεολογισμούς τούτου του βιβλίου: το **παιδομάζωμα** ή **φόρος αίματος** που έγινε στρατολόγηση παιδιών· τους **κλέφτες** της επανάστασης που έγιναν παραβάτες ποινικού δικαίου ενάντια στους κρατικούς αξιωματούχους (διάβαζε Τούρκους)· την **εμφάνιση του Ιμπραήμ** (στο τοπικό κανάλι της Πελοποννήσου)· τη **γενοκτονία της Χίου** που έγινε απλή καταστροφή των νησιών Χίου, Κάσου, Ψαρών· την **έλλειψη προσήμων σεβασμού** στο σχήμα, αγιοσύνη, προσφορά του Κοσμά του Αιτωλού (προσπάθεια εξευμενισμού των «αρχιερέων» από τις προφητικές ρήσεις του; «*Θα 'ρθη καιρός που δεν θα υπάρχει αυτή η αρμονία μεταξύ λαού και κλήρου. Οι κληρικοί θα γίνουν χειρότεροι και οι ασεβέστεροι των όλων*»)· την **αγιογραφία** του ανεκτικού κι ελαστικού Οθωμανικού Συστήματος, δίχως στοιχειώδη επισήμανση πως «έσπερνε», το ίδιο εύκολα, προνόμια και γενοκτονίες, σαν οι συνθήκες το επέβαλαν· τη **σφαγή της Σμύρνης** που έγινε συνωστισμός στο λιμάνι· το **έπος του '40** και την αντίσταση κατά των Ιταλών-Γερμανών που έγινε απώθηση των Ιταλών στα ελληνοαλβανικά σύνορα· την **παντελή αποσιώπηση** των σφαγών στα Καλάβρυτα, Δίστομο, Κλεισούρα.

Αλογάριαστο μελάνι και χαρτί για να σταθμίσω τις αμέτρητες παραλείψεις, αποσιωπήσεις, διαστρεβλώσεις, παραχαράξεις, πλαστογραφίες, αποαιματοποιήσεις, αποβιαιοποιήσεις, απενοχοποιήσεις, στρογγυλεύσεις, ωραιοποιήσεις. Τούτο το βιβλίο γράφτηκε στα πλαίσια της **ιμπρεσιονιστικής μεθόδου γραφής της Ιστορίας**, γεγονός που σημαίνει κατάργηση της αφήγησης, με επακόλουθο την έλλειψη πληρότητας, συσχέτισης, ταξινόμησης, σύνθεσης, διάκρισης αιτίου-αιτιατού. «Το ανοίγεις και σε χτυπά αμέσως εκείνο το ψυχρό ρεύμα που εκπέμπουν συνήθως τα ληξιαρχικά έγγραφα»(1). Η γλωσσική, αισθηματική, αισθητική σύνθεση δραπέτευσαν από την ψυχή του βιβλίου με **αποτέλεσμα την απραγία και την αποχαύνωση της κρίσης των παιδιών**, με ό,τι τούτο συνεπάγεται.

Τούτοι οι ιστορικοί, αφού σκόπιμα εξίσωσαν την ιδέα του **έθνους** μ' εκείνη του **εθνοκεντρισμού** και κατ' επέκταση του **εθνικισμού**, (2) φόρεσαν το απαραίτητο για τέτοιες περιπτώσεις ιδεοληπτικό σχήμα του **αντιεθνικισμού** (αναγκαίο προπέτασμα καπνού) και χρησιμοποιούν τη χριστοδούλειο φοβική μέθοδο, απ' άλλο μετερίζι και στόχο. Φοβικό αντικείμενο ο εθνικισμός, μετερίζι η Ιστορία, στόχος η δημιουργία κοσμοπολίτικων υποκειμένων – όχι εθνικών – απαλλαγμένων προκαταλήψεων κι αρνητικών αισθημάτων από παρελθούσες εχθρότητες (3). **Κατέστησαν την Ιστορία υπόλογη κι υπεύθυνη ανθρώπινων δράσεων κι αντιδράσεων** και την καλούν να αναθεωρήσει, να αμβλύνει την ιστορική μνήμη, λες κι η Ιστορία ευθύνεται για τη διαγωγή του ιμπεριαλισμού στις γειτονιές του κόσμου, τη διαγωγή της Τουρκίας σε Κύπρο, Αιγαίο, τη δική μας διαγωγή το '22. Μιλάμε, ουσιαστικά, για ακύρωση της Ιστορίας, για ιδεοληψία που δεν απέχει από το παγκοσμιοποιημένο ιστορικό απαξιωτικό δόγμα: «ανήκεις στην Ιστορία σημαίνει τέλειωσες, ξόφλησες».

Πυρακτωμένα τα «γιατί» μου, στους συγγραφείς, τους υπεύθυνους του Υπουργείου Παιδείας και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου: μπορούν θέματα αιχμής που δε λύθηκαν τόσους αιώνες να λυθούν από τους συγκεκριμένους συγγραφείς και μάλιστα στο βιβλίο της Στ' Δημοτικού; Γιατί διάλεξαν αυτή τη μέθοδο γραφής της Ιστορίας και μάλιστα για 11χρονα παιδιά, με εμβρυακή ιστορική γνώση και κρίση, που στο βωμό του έωλου και αυταρχικού εκπαιδευτικού συστήματος δεν προλαβαίνουν να διαβάσουν, να παίξουν, ακόμη και να ονειρευτούν; Τι άλλαξε στη λογική του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που ήθελε τη διδασκαλία της Ιστορίας να μοιάζει με ομόκεντρους κύκλους, η ακτίνα των οποίων είναι συνάρτηση της εκπαιδευτικής βαθμίδας του μαθητή; Γιατί δεν μπήκε πειραματικά σε κάποια σχολεία, ώστε η ζωή κι η επιστήμη να δώσει κρίσεις, λύσεις; Ποιοι οι χρηματοδότες τέτοιων βιβλίων και ποια τα κίνητρά τους; Το τετράτομο εγχειρίδιο που εκδόθηκε στη Θεσσαλονίκη από το CDRSEE(4) και **χρηματοδοτήθηκε από το αμερικανικό και γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών**, ποια μουντά εθνικά συμφέροντα εξυπηρετεί; Ακόμη κι ο Αντιπρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου αναγνώρισε, τηλεοπτικά, την «άνωθεν εντολή» για αναθεώρηση της Ιστορίας και μίλησε για ελληνοτουρκική επιτροπή επί υπουργίας Π.Ευθυμίου, όπως κι αντίστοιχων σήμερα, για την από κοινού σύνθεση στο «εξιστορείν». Καταγγελτικός ο λόγος του πρώην υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, Ουράνιου Ιωαννίδη, για τον Αμερικανό πρεσβευτή στην Λευκωσία, ο οποίος του συνέστησε αλλαγή του περιεχομένου των βιβλίων Ιστορίας, γιατί ενοχλούν τους Τούρκους (5).

Τα παραπάνω δεν πρέπει ν' αποτελέσουν άλλοθι για τον κ. Χριστόδουλο που με κροκοδείλια δάκρυα υποδαυλίζει τα φοβικά σύνδρομα του λαού με ό,τι τούτο συνεπάγεται (ρατσισμό, επιθετικότητα, φανατισμό, καχυποψία, μισαλλοδοξία, διχασμό), εκμεταλλευόμενος το βαθύ θρησκευτικό του συναίσθημα. Γνωρίζει τούτος ο στωμύλος την αδιαμφισβήτητη αποτελεσματικότητα του αποφθέγματος του Edmund Burke πως «κανένα πάθος δεν καταληστεύει τόσο αποτελεσματικά το πνεύμα από την ενεργητικότητα και τη λογική, όσο ο φόβος». Δεν είναι το Κρυφό Σχολειό, ο Παλαιών Πατρών Γερμανός και το Λάβαρο, τα ερεβώδη κέντρα κατά της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού (προσφιλές φληνάφημά του), που κάνουν τον ξιφήρη «Άγιο» έξω φρενών. Πίσω απ' τις αδολεσχίες του, αρκωρεί η σκόπιμη, δόλια άρνησή του να αναγνωρίσει και ν' αποδεχθεί το γεγονός πως: **η πολιτική εθνική συγκρότηση των Ελλήνων δεν απορρέει από την Εκκλησία, αλλά από την Επανάσταση**. Επιτέλους, ας αποδώσουμε – με χριστιανική ορολογία – «τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ». Ἡμαρτον Κύριε ...

Δε θα παρασυρθώ από το φοβικό ντελίριο του Αρχιερέα, αποκαλώντας συγγραφείς κι υποστηρικτές «γενίτσαρους» που επιδιώκουν «να υποδουλώσουν τη νεολαία». Ούτε **θα κολαστώ από τους ιστορικούς εναγκαλισμούς, συλλειτουργίες, έρωτες, απιστίες** –όταν οι συνθήκες το επέβαλαν– της «Εκκλησίας» με τις **ποικιλώνυμες εξουσίες** (τον ελέω Θεού Αυτοκράτορα ή τον ελέω Μωάμεθ Σουλτάνο ή τον ελέω Αμερικανών Δικτάτορα). Θα κλείσω τ' αυτιά στην παλλόμενη από «συγκίνηση» φωνή του κ. Χριστόδουλου και στα «χριστιανικά», «αγαπητικά», «φιλάλληλα», «ιερά» λόγια τούτου του «Εθνάρχη». Θα κλείσω, όμως και τα μάτια για ν'αναλογιστώ καλύτερα το «Μη Κερδοσκοπικό Εκκλησιαστικό Πανεπιστήμιο» με Πρύτανη τον Αρχιεπίσκοπο κι Αντιπρύτανη τον αδελφό Αμβρόσιο, να ξυγγράφουν την «Ιστορία του Ελληνικού Έθνους» (διάβαζε: θρησκευτικο-ιστορία). Θα έχω ζήσει το πιο εφιαλτικό όνειρο της ζωής μου, για λογαριασμό των παιδιών μου, των παιδιών μας...

(1)Β.Καραποστόλης,«ΝΕΑ». (2)Βιβλίο Δασκάλου για την Ιστορία Στ' Δημοτικού,σελ.9. (3) Μ.Ρεπούση, τηλεοπτική εκπομπή «Έρευνα», Mega.Κ.Ρωμανός,«ΠΑΡΟΝ». (4)Center for Democracy and Reconciliation in South East Europe (Κέντρο για Δημοκρατία και Συμφιλίωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη). (5)Στέλιος Κούκος, «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ».